

Prof. dr Krzysztof Pelech
Akademia Muzyczna im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy
Dziedzina sztuki muzyczne
Dyscyplina artystyczna - instrumentalistyka

Wrocław, 06.12.2025

Recenzja pracy habilitacyjnej pani **Moniki Dzuły-Radkiewicz** w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki, dyscyplinie artystycznej - sztuki muzyczne.

Zleceniodawcą recenzji jest Senat Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku. Postępowanie prowadzone jest na podstawie art. 221 ust. 5 w zw. Z art. 178 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku.

Przedłożona do oceny dokumentacja obejmuje dorobek artystyczny, pedagogiczny i organizacyjny kandydatki oraz osiągnięcie wskazane jako główne, tj. album CD **Guitar Mosaic** (wyd. Opus Series, rok 2021), zrealizowany jako projekt autorski pod kierownictwem artystycznym Moniki Dzuły-Radkiewicz. Album zarejestrowany został w sali koncertowej Akademii Muzycznej w Gdańsku, za reżyserię dźwięku i mastering odpowiadał pan Piotr Rodak.

Płyta **Guitar Mosaic** zawiera kompozycje współczesnych twórców związanych z gdańskim środowiskiem muzycznym, w tym utwory premierowe oraz stworzone na potrzeby tego projektu.

Płyta **Guitar Mosaic** stanowi przedsięwzięcie o wyrazistej koncepcji programowej. Album realizuje ideę „mozaiki” nie jako prostego zbioru utworów, lecz w sensie estetycznym — jako przemyślaną prezentację wielu współczesnych języków muzycznych. Obok kompozycji o charakterze neoklasycznym znajdują się tu utwory impresyjne, sonorystyczne oraz o dominującym aspekcie rytmicznym, co tworzy szeroki obraz możliwości brzmieniowych gitary we współczesnej kameralistyce.

Do współpracy przy albumie autorka zaprosiła znakomite instrumentalistki i instrumentalistów: marimbistkę Katarzynę Myćkę, flecistkę Dorotę Pawlus, Karolinę Piątkowską – Nowicką – skrzypce, Piotra Nowickiego – fortepian, Elżbietę Rosińską – akordeon i Dominikę Głapiak – fortepian. Uzupełnieniem wydawnictwa jest dołączona do płyty książeczka zawierająca krótkie notki o wykonawcach i kompozytorach autorstwa Wojtka Gurgula – badacza i pedagoga, który specjalizuje się w historii i literaturze gitarowej.

Warto również przytoczyć fragment tekstu, który ukazał się na portalu Strefa MusicArt:

„Mozaika – czyli „zbiór różnorodnych elementów tworzących jakąś całość” – jest określeniem bardzo pojemnym i „otwartym” w swym znaczeniu. Nazwa ta idealnie odzwierciedla niniejszą płytę, stanowiącą konglomerat stylów oraz obsad wykonawczych. Jednak zawarte na płycie utwory nie są przecież przypadkowym zbiorem kompozycji, zawierają bowiem dwa wspólne mianowniki. Jednym z nich jest gitara klasyczna, obecna w instrumentacji każdego z dzieł. Drugim jest miasto Gdańsk – miasto o ponad tysiącletniej historii, o bogatej i różnorodnej kulturze. Elementem łączącym zaś obydwie te rzeczy jest Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku wraz z powstałą w 1974 roku klasą gitary, w której od 2008 roku wykłada Monika Dżuła-Radkiewicz, pomysłodawczyni tego albumu.”

W nagraniu kandydatka występuje jako wykonawczyni, inicjatorka, kuratorka oraz współautorka koncepcji artystycznej. To w pełni spełnia kryteria samodzielności twórczej wymaganej w postępowaniu habilitacyjnym w dyscyplinie sztuki muzyczne.

Guitar Mosaic

1. Utwór otwierający – *Song* (Pieśń) Andrzeja Dziadka pełni funkcję wejścia w świat płyty: buduje klimat wielobarwności i zapowiada jej stylistyczne zróżnicowanie. Gitara pojawia się najpierw dyskretnie, jako kolor, po czym przejmuje bardziej klarowną linię melodyczną. Całość ma charakter „otwarcia przestrzeni” – jako rodzaj brzmieniowego preludium do dalszych, bardziej zróżnicowanych obrazów.

2. Trio na flet, wibrafon i gitarę autorstwa Zbigniewa Zuchowicza. Kompozycja składa się z czterech części: Preludium, Adagietto, Scherzo, Fugue. Powstała w 1987 roku, w trakcie studiów kompozytora w gdańskiej Akademii. Wtedy utwór liczył 3 części (Introdukcja, Scherzo, Fuga). W 2021 kompozytor dokonał rewizji: introdukcja została zastąpiona Preludium oraz została dodana część druga *Adagietto*. Kompozytor wykorzystuje kontrastujące właściwości instrumentów – śpiewność fletu, perliste brzmienie wibrafonu i ciepłą, rezonującą gitarę – tworząc spójny, kameralny dialog.

3. *Towards Awakening* na skrzypce, gitarę i fortepian to utwór Agaty Krawczyk. Kompozycja o charakterze impresyjnym / kolorystycznym. Cechuje ją delikatność i subtelne operowanie barwą. Gitara przechodzi tu chwilami w rolę instrumentu „malującego”. Muzyka jest kontemplacyjna, ale nie statyczna. Całość brzmi nowocześnie i przejrzystie.

4. Henryk Hubertus Jabłoński – *Dwie miniatury na gitarę*
Pierwsza miniatura to krótka impresja, wykonana z wyczuciem barwy i artykulacji. Druga jest motoryczna i bardziej kontrastowa. Daje pole do budowania napięcia.

5. Piotr Jędrzejczyk – *Game* na gitarę i akordeon. To jedna z ciekawszych kompozycji kameralnych ostatnich lat. Kompozytor wykorzystuje oba instrumenty niekonwencjonalnie, które wchodzą w dialog. To utwór żywy, ruchliwy, nieprzewidywalny, ale jednocześnie spójny.

6. *Three Stories for flute and guitar* - Beniamin Baczewski.

Kompozycja składa się z części : Irretrievable Trails, Page from the Forgotten's Diary, Tamontana. To przykład muzyki współczesnej ale nie hermetycznej. Baczewski ujawnia talent łączenia przystępności z wyrafinowaniem. Melodyka fletu jest czytelna, gitara daje jej fundament rytmiczny i kolorystyczny.

7. Maciej Zakrzewski – *Mirrors for guitar and piano*. Utwór składa się z trzech części: Seijaku, Kanso, Fukinsei. Tytuły części to trzy lustra wyłaniające się z siedmiostopniowej praktyki Zen. Utwór powstał na zamówienie Moniki Dżuły-Radkiewicz i został jej dedykowany. *Mirrors* to barwna, precyzyjnie skonstruowana kompozycja, w której motywy odbijają się i przetwarzają jak w lustrze. Utwór łączy nowoczesny język z klarowną dramaturgią, tworząc muzykę wyrafinowaną i komunikatywną.

8. Marcin Wądołowski – *Wspomnienie*. Jedyne gitarzystą, którego kompozycja została umieszczona na płycie „Guitar Mosaic”. *Wspomnienie* to utwór nastrojowy i refleksyjny. Marcin Wądołowski łączy prostotę z dojrzałą ekspresją tworząc muzykę ciepłą i wyjątkowo komunikatywną.

Wykonania prezentowane na płycie charakteryzują się dojrzałością interpretacyjną, precyzją techniczną i kulturą brzmienia.

Autorka projektu wykazuje pełne panowanie nad instrumentem w repertuarze reprezentującym różne estetyki. Umiejętnie kształtuje dramaturgię utworów, a w nagraniach kameralnych prezentuje znakomite wyczucie proporcji i balansu brzmieniowego.

Album potwierdza wysoki, w pełni profesjonalny poziom wykonawstwa, zgodny ze standardami międzynarodowymi w dziedzinie współczesnej literatury gitarowej.

Można uznać, że projekt ma charakter nowatorski. Dokumentuje aktualne tendencje w twórczości współczesnych kompozytorów związanych z gdańskim środowiskiem akademickim. Wprowadza nowe utwory do repertuaru gitary klasycznej, co stanowi realny wkład w rozwój literatury instrumentalnej. Monika Dżuła – Radkiewicz łączy rolę wykonawcy i kuratora, ukazując dojrzałą osobowość artystyczną zdolną do kreowania projektów o spójnej, autorskiej koncepcji. Tworzy prezentację estetycznej różnorodności, będącą jednocześnie przemyślaną całością.

Uznaję, że osiągnięcie to ma istotne znaczenie dla rozwoju sztuki gitarowej, zarówno w wymiarze dokumentacyjnym, jak i inspiracyjnym dla środowiska twórców i pedagogów.

W dokumentacji wykazano również, że kandydatka była inicjatorką projektu, odpowiada za koncepcję i dobór kompozycji, wykonywała partie solowe i kameralne na najwyższym poziomie, koordynowała współpracę z zespołami i kompozytorami.

Rola kandydatki wykracza więc poza funkcję wykonawczą i stanowi przykład twórczego współautorstwa projektu artystycznego.

Na podstawie przedstawionych materiałów i dokumentów dorobek kandydatki obejmuje: wieloletnią działalność pedagogiczną, działalność koncertową w kraju i za granicą, współpracę z kompozytorami i zespołami, organizację wydarzeń artystycznych, udział w projektach badawczo-artystycznych.

Dorobek ten jest obszerny i konsekwentnie rozwijany, co świadczy o stabilnym rozwoju artysty-pedagoga.

Konkluzja

Na podstawie analizy przedstawionych materiałów stwierdzam, że album **Guitar Mosaic** jest osiągnięciem: oryginalnym, artystycznie wartościowym i wnoszącym istotny wkład w rozwój dyscypliny sztuki muzyczne.

Osiągnięcia kandydatki spełniają kryteria określone w ustawie i wymaganiach Rady Doskonałości Naukowej.

W związku z powyższym **wnioskuję o pozytywną ocenę osiągnięcia oraz dorobku Moniki Dzuły – Radkiewicz** i uznaję, że spełnia ona wymagania do uzyskania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie sztuki muzyczne.

Prof. dr Krzysztof Pełech

